



Parlamentul Romaniei

Camera Deputatilor

Expunere de motive

Propunerea legislativă urmărește să armonizeze prevederile Codului de procedură penală referitoare la suspendarea executării hotărârii înainte de introducerea recursului în anulare cu Deciziile Curții Constituționale pronunțate în această materie.

Adoptarea prezentei propuneri legislative va pune capăt practicii neconstituționale a Procurorului General de suspendare a executării unor sentințe penale definitive și irevocabile înainte de introducerea recursului în anulare (de exemplu, suspendarea executării sentinței în cazul Generalului Stănculescu și în cazul lui Aharon Schwartz, condamnat la 12 ani de închisoare pentru o fraudă de 200.000 dolari). Potrivit propunerii legislative, în consonanță cu Deciziile Curții Constituționale, doar instanța de judecată va putea dispune suspendarea executării unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, la cererea procurorului general sau a părții interesate, și numai după introducerea recursului în anulare.

Potrivit prevederilor art. 412 alin. 1 din Codul de procedură penală, ***“Procurorul general poate dispune suspendarea executării hotărârii înainte de introducerea recursului în anulare”***. Prevederi similare actualului articol 412 alin. 1 din Codul de procedură penală au existat și în Codul de procedură civilă, dar au fost declarate neconstituționale și, în consecință, modificate . În acest sens, art. 330² alin.1 din Codul de procedură civilă, înainte de modificarea acestuia prin Ordonanța nr. 138/2000, prevedea: “ ***Procurorul general poate dispune pe termen limitat suspendarea executării hotărârilor judecătorești înainte de introducerea recursului în anulare*** “. Această prevedere din Codul de procedură civilă a fost declarată neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 73/1996, publicată în Monitorul Oficial nr. 255 din 22 octombrie 1996, Partea I, ca urmare a admiterii excepției de neconstituționalitate cu privire la art. 330² alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Potrivit Deciziei Curții Constituționale, prin prevederile art. 330² alin.1 din Codul de procedură civilă, “este afectat principiul separației puterilor în stat, principiu care, deși nu este consacrat expres, el poate fi dedus din ansamblul reglementărilor constituționale și, îndeosebi, al celor având ca obiect precizarea funcțiilor autorităților publice și a raporturilor dintre acestea “

Într-un alt context, Curtea Constituțională a decis că o dispoziție legală, prin care se suspendă cursul judecății sau executarea hotărârilor judecătorești definitive referitoare la anumite cauze determinate, este neconstituțională. (Decizia Curții Constituționale nr.6 din 11 noiembrie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.48 din 4 martie 1993).

Or, se menționează în Decizia Curții Constituționale nr. 73/1996, “dacă nici autoritatea legiuitoare nu poate dispune suspendarea executării hotărârilor judecătorești referitoare la anumite cauze determinate, cu atât mai mult o asemenea măsură nu poate fi luată de o altă autoritate.

Este adevărat că Ministerul Public face parte, potrivit Constituției, din "autoritatea judecătorească". Totuși, el reprezintă o magistratură specială, care nu îndeplinește atribuții de natură jurisdicțională.

În sensul prevederilor art.131 alin.(1) din Constituție, procurorii își desfășoară activitatea "sub autoritatea ministrului justiției", organ esențialmente executiv, fiind, pe cale de consecință, ei înșiși agenți ai autorității executive. Rezultă și astfel că, numai încălcându-se principiul separației puterilor în stat, procurorii ar putea dispune suspendarea executării unei hotărâri judecătorești.

De altfel, dacă procurorul general introduce recursul în anulare, potrivit art.330² alin.2 din Codul de Procedură Civilă, instanța poate să dispună suspendarea executării hotărârii.

Considerente de oportunitate pentru suspendarea executării hotărârii de către procurorul general, înainte de a sesiza instanța, nu pot avea, în sensul celor arătate, un temei constituțional”, se arată în Decizia Curții Constituționale nr. 73/1996.

După cum se poate observa, Curtea Constituțională consideră neconstituțională practica potrivit căreia procurorii – indiferent de natura civilă sau penală a litigiului – ar putea dispune suspendarea executării unei hotărâri judecătorești. În consecință, se impune modificarea prevederilor art. 412 alin. 1 din Codul de procedură penală pentru punerea lor în acord cu Deciziile Curții Constituționale și cu principiul separației puterilor în stat. Este de menționat faptul că prevederile art. 330² alin.1 din Codul de procedură civilă au fost modificate prin Ordonanța de urgență nr. 138/2000 în sensul armonizării acestor prevederi cu Deciziile Curții Constituționale.

Potrivit propunerii noastre, și în penal, la fel ca în civil, doar instanța supremă, Curtea Supremă de Justiție, va putea dispune suspendarea executării hotărârii atacate, la cererea procurorului general sau a părții interesate, și numai după introducerea recursului în anulare.

De altfel, și în literatura de specialitate a fost subliniată neconstituționalitatea prevederilor art. 412 alin. 1 din Codul de procedură penală: “Apreciem că această dispoziție este neconstituțională, întrucât, fiind vorba de o hotărâre judecătorească, suspendarea executării acesteia trebuie să fie acordată numai de către o instanță judecătorească mai mare sau cel puțin egală în grad cu instanța care a pronunțat hotărârea judecătorească, iar nu de către un alt organ, fie el chiar și Procurorul General.”(Ion Neagu, “Tratat de Procedură Penală”, Editura PRO, 1997).

Emil Boc, deputat PD

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Emil Boc', with a stylized, cursive script.